

РЕШЕНИЕ

№ 7996

гр. София, 26.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в публично заседание на 26.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **5154** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от „Ц.Б.С.-2009“ ООД с ЕИК[ЕИК] и седалище и адрес на управление в [населено място] срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП) да издаде Акт за прихващане и възстановяване на недължимо платени суми по подадено искане с вх. № 26-Ц-147 от 07.03.2024 г.

С жалбата се твърди, че изпълнителният директор на НАП не се е произнесъл в срок по отправеното до него искане за възстановяване на недължимо платени такси по чл.30 от Закона за хазарта (ЗХ) в размер на 73750 лева, с което бил формиран мълчалив отказ по смисъла на чл.131 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Жалбоподателят посочва, че е организатор на хазартни игри с 56 лиценза по ЗХ за организиране на игри с игрални автомати в игрални зали и казина, сред които и лиценз за организиране на хазартни игри за игри с игрални автомати, валиден за 10 години (до 20.12.2028 г.) за обект с адрес: [населено място], [улица]. При издаването на лиценза дружеството заплатило дължимите съгласно приложимата редакция на чл.30, ал.6 от ЗХ еднократни държавни такси за издаване и поддържане на лиценза за целия му срок на действие. С §18 от ПЗР на Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г. (обн.ДВ, бр. 108/2023 г, в сила от 01.01.2024 г., отм.) били въведени изменения в чл.30 от ЗХ, съгласно които размерът на еднократните държавни такси за издаване и поддържане на лиценз за организиране на игри с игрални автомати се увеличил многократно. Съгласно предвиденото в § 19 - § 22 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на РБ за 2024 г. (ЗДБ, отм.), увеличените размери на еднократните държавни такси за издаване и поддържане на лицензи били приложими и за

организаторите на хазартните игри с лицензи, издадени преди 01.01.2024 г. За да продължи дейността си по лиценза и да не понесе санкции, дружеството заплатило увеличените с обратна сила държавни такси. Оспорващото дружество излага аргументи, че с § 19 - § 22 от ПЗР на ЗДБ (отм.) в противоречие с приложимите правни норми на националното и европейско законодателство е придадено обратно действие на приетите изменения на чл.30 от ЗХ. Според жалбоподателя, посочените преходни разпоредби от ЗДБ били противоконституционни и противоречащи на правото на Европейския съюз и международните договори, по които Република България е страна. При приемането им били нарушени и приложимите материалноправни разпоредби от националния закон като се позовава на чл.14, ал.3 от ЗНА. С тези съображения иска оспореният мълчалив отказ като незаконосъобразен да бъде отменен. Моли за решаване на спора по същество с постановяване сумата от 73750 лева да бъде възстановена като недължимо платена. Претендират се разноси.

Ответникът – изпълнителният директор на НАП в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юр.к. М. В.-Н. оспорва жалбата като неоснователна. Моли същата да бъде отхвърлена, както и да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения срок за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

От данните по делото се установява следното:

Между страните не се спори и от представеното удостоверение № 000030-4562/17.04.2024 г. се установява, че на „Ц.Б.С.-2009“ ООД е издаден лиценз за организиране на хазартни игри с игрални автомати съгласно решение № 000030-16205/20.12.2018 г. на изпълнителния директор на НАП, валиден до 20.12.2028 г. Лицензът се отнася за 30 броя игрални автомата с 35 броя игрални места, описани в приложение към удостоверението, намиращи се в обект в [населено място], област Л., [улица].

Видно от представеното платежно нареждане, на 21.02.2024 г. жалбоподателят е заплатил такса по чл.30, ал.6 от ЗХ в размер на 73750 лева.

С искане с вх. № 26-Ц-147 от 07.03.2024 г. същият поискал възстановяване на същата сума на основание чл.129, ал.1 от ДОПК. Към искането е приложена декларация за дължимата еднократна част от таксите по чл.30 от ЗХ.

По делото не са налице данни по искането да е налице произнасяне.

При тези данни от правна страна съдът намира следното:

Изпълнителният директор на НАП е компетентен да се произнесе по искане за издаване на акт за прихващане и възстановяване на недължимо платени суми. В чл.17 от ЗХ са уредени функциите и правомощията на изпълнителния директор на НАП, който съгласно чл.16 от ЗХ осъществява държавния надзор в областта на хазарта и свързаните с хазарта дейности. Според чл.17, ал.1, т.16 от ЗХ, изпълнителният директор на НАП осъществява и други правомощия, освен посочените в т.1 - т.15, в областта на хазарта и свързаните с него дейности, предвидени в нормативен акт.

Съгласно чл.7, ал.1 от ЗДТ, контролът по правилното определяне и събирането на таксите се провежда от ръководителите на съответните държавни органи и бюджетни организации и съдилищата. Изпълнителният директор на НАП е органът, който следва да издаде акта и пред когото следва да се подаде искане за прихващане и/или възстановяване на недължимо платени такси, тъй като той е органът, който осъществява дейността по издаване и продължаване на лицензите за организиране на хазартни игри, както и има правомощията да се произнася и по други въпроси в областта на хазарта и свързаните с него дейности. Следователно,

изпълнителният директор на НАП е материално компетентният орган да разрешава и съответно да отказва възстановяването на недължимо платени такси.

Наличието на компетентност за разглеждане на подаденото искане е условие за прилагането на фикцията, уредена в чл.58, ал.1 от АПК, че непроизнасянето в срок се счита за мълчалив отказ, подлежащ на съдебен контрол.

Страните не спорят по фактите, спорът е правен и се свежда до това дали е налице законово основание да се откаже възстановяване на заплатената от дружеството държавна такса по чл.30, ал.6 от ЗХ в размер на 73750 лева. Заплащането на държавната такса по чл.30, ал.6 от ЗХ е за поддържането на лиценз за игри с игрални автомати със срок на лиценза 5 години, която се събира еднократно в размер на 75 000 лв., когато игрите са организирани в населени места до 500 000 жители, и в размер на 150 000 лв., когато игрите са организирани в населени места над 500 000 жители. За поддържане на лиценз за игри с игрални автомати със срок на лиценза 10 години се събира еднократна държавна такса в размер на 150 000 лв., когато игрите са организирани в населени места до 500 000 жители, и в размер на 300 000 лв., когато игрите са организирани в населени места над 500 000 жители.

Не е спорно по делото, че в случая е налице хипотезата с 10-годишен лиценз, поради което таксата от 73750 лева е заплатена пропорционално при спазване на формулата на § 22 от ПЗР на ЗДБ за 2024 г. – за оставащите месечни вноски от 01.01.2024 г. до края на лицензионния период.

С § 18, т.2 от ПРЗ на Закона за държавния бюджет (ЗДБ) на Република България за 2024 г. е отменена разпоредбата на чл.30, ал.7 от ЗХ, която предвиждаше за хазартните игри, които се облагат с алтернативен данък по Закона за корпоративното подоходно облагане (сред които попада и процесната по аргумент от чл. 242, ал.1 от ЗКПО) да се събират само таксите по ал. 1.

Съгласно § 22, ал.1 от ПЗР на ЗДБ, организаторите на хазартни игри с игрални автомати с лицензи, издадени преди 01.01.2024 г. (какъвто е настоящият случай) дължат таксата по чл.30, ал.6 от ЗХ, в размер, определен по формулата: $A = B \times D$, където А е дължимата еднократна част от таксата; В е еднократната част от таксата по чл.30, ал.3 от ЗХ; С е общият брой месеци от срока на действие на издадения на организатора лиценз, а D е броят месеци на действие на лиценза, оставащи след 1 януари 2024 г. Според ал.2 на същата разпоредба в случай, че срокът на действие на лиценза в месеци след 1 януари 2024 г. не изтича в края на календарен месец, определянето на общия брой месеци от срока на действие на издадения на организатора лиценз за целите на изчисляване на дължимата еднократна част от таксата по ал.1 се закръглява надолу до края на предходния календарен месец. Според § 22, ал.3 от ПЗР на ЗДБ дължимата еднократна част от таксата, определена по ал.1, се декларира и внася в срок до 28 февруари 2024 г. при условията и по реда на чл.92 от ЗХ като образецът на декларацията се утвърждава от министъра на финансите в срок до 31 януари 2024 г. С § 19-22 от ПЗР на ЗДБ се придава обратно действие на приетите изменения на чл.30 от ЗХ, съгласно които увеличените размери на еднократните държавни такси за лицензи са приложими и за организаторите на хазартни игри с лицензи, издадени преди 01.01.2024 г. Съобразно посочените по-горе разпоредби оспорващото дружество е декларирало и заплатило сума в размер на 73750 лева, представляваща таксата по чл.30, ал.6 ЗХ за месеците до края на действието на издадения му лиценз след 01.01.2024 г.

Според жалбоподателя макар и таксата да е законоустановена, тъй като разпоредбите, които я регламентират са противоконституционни, същата следва да бъде възстановена като недължимо платена.

Настоящият съдебен състав не споделя възражението на жалбоподателя, че нормите на § 19-§22 от ПЗР на ЗДБ са противоконституционни. Държавните такси за поддържане на лицензи за хазартни игри са регламентирани в ЗХ в съответствие с разпоредбата на чл.60, ал.1 във вр. с ал.2

от Конституцията на Република България, т.е. те са законоустановени. Възраженията в жалбата, че с въвеждането на допълнителна такса се нарушава принципът на свободна стопанска инициатива, както и че се създава нестабилна стопанска среда, нямат отношение към законоустановеността на процесната държавна такса. Придаването на обратно действие на нормата, предвиждаща заплащане на държавна такса в по-висок размер не е противоконституционно, тъй като преследва легитимна цел, а именно: справедливо преразпределение на приходите от дейността и разходите за осъществяване на надзора върху хазартната дейност. В този смисъл в цитираното от жалбоподателя Решение № 5 от 11.05.2017 г. по конституционно дело № 12 от 2016 г. К. съд посочва, че мярката „...е средство за справедливо разпределение на разходите в обществото между тези, които в определена степен са привилегирани за своите приходи и следва да понесат и полагащите им се тежести. Никой не е защитен от такава тежест и нейното налагане, дори да има обратно действие въвеждащата я норма, не е задължително нарушаване на правната сигурност. Когато със законодателната промяна се преследва легитимна цел, за постигането на която са предвидени разумно обосновани средства, преценката за правилността на такова решение е изцяло на законодателя.“

Също така в цитираното решение на Конституционния съд се посочва, че „...Както в правната доктрина, така и в съдебната практика се прави разграничение между обратно действие на закона, когато той преурежда юридическите факти от момента на тяхното проявление до завършен фактически състав, с който приключва едно правоотношение (ретроактивност *stricto sensu*), и случаите, когато нововъведен правен режим преурежда за в бъдеще заварени правоотношения, които не са приключили (привидна, несъщинска ретроактивност - незабавно прилагане на закона). В своята практика К. съд подчертава, че правилото за неретроактивност е проява на конституционните принципи за правова държава и законност, като приема, че „...хипотезата на прилагане на новия закон към заварено правоотношение не е равнозначна на обратно действие на новия закон (Решение № 12 от 11.11.2010 г., Решение № 9 от 1996 г., Решение № 10 от 2011 г.). Конституцията не съдържа забрана за обратно действие на правните норми във всички области на правото, а тя произтича от върховенството на правото като конституционен принцип (чл.4, ал.1 от Конституцията) и е приложима към хипотезите на ретроактивност *stricto sensu*, когато се нарушава доверието в правната система, правната сигурност и придобити права. Изрична забрана в този смисъл се съдържа единствено в чл.5, ал.3 от Конституцията по отношение на наказателните закони, които предвиждат нови или по-тежки санкции от отменените. Не е изключен ретроактивен ефект на закона в гражданскоправните отношения и той може да бъде обоснован с публичен интерес, особено ако става дума за правни норми, приети в процес на трансформиране на ценностния фундамент на обществото. Докато ретроактивност *stricto sensu* е допустима само по изключение, несъщинска ретроактивност е по правило възможна, когато законодателните цели не могат да бъдат надхвърлени от интереса на индивида в продължаващото действие на предишния закон. Незабавното прилагане на закона е съвместимо с принципа на закрила на правната сигурност, когато е подходящо и необходимо, за да бъде постигната преследваната от закона цел“.

В случая не са налице основания за възстановяване на платената такса от жалбоподателя по чл.30, ал.6 от ЗХ във вр. с § 22 от ПЗР на ЗДБ, тъй като същата е била заплатена на валидно правно основание, като към момента на подаденото искане не са били налице основания, които да водят до частично или цялостно отпадане на дължимостта ѝ.

По изложените съображения съдът намира, че мълчаливият отказ на изпълнителния директор на НАП е законосъобразен и не страда от пороци, водещи до неговата отмяна. Жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на ответника се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 102.26 евро.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Ц.Б.С-2009“ ООД срещу мълчалив отказ на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите по искане с вх. № 26-Ц-147 от 07.03.2024 г.

ОСЪЖДА „Ц.Б.С-2009“ ООД с ЕИК[ЕИК] да заплати на Национална агенция за приходите сумата от 102,26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: